

NASZA
EURO

PROW INCJA

ISSN 2083-4063

4/2023

BIULETYN KRAJOWEJ SIECI OBSZARÓW WIEJSKICH WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Fot. Zbigniew Jan Haim

Zamek w Gołuchowie

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Operacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	3
Dodatkowe środki na gospodarkę wodno-ściekową.....	4-5
Ostatni nabór wniosków w ramach PROW 2014-2020.....	6
90 milionów euro dla wielkopolskiej wsi	7
Nowy skatepark w Bolewicach w gminie Miedzichowo	8
Restauracja „Jabłona” – ciekawe miejsce na kulinarnej mapie Wielkopolski.....	9
Samorząd województwa wspiera osoby z niepełnosprawnościami	10-11
Lokalnie i tradycyjnie, czyli smacznie	12-13
Kącik kulinarny	14
Kącik fotograficzny	15

Krzysztof Grabowski
Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego

Szanowni Państwo,

To był bardzo pracowity rok biorąc pod uwagę realizację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz podejmowane działania w zakresie wdrażania Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. W tym samym czasie prowadzona jest ocena wniosków w ramach kończącej się już perspektywy finansowej oraz ocena strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność przygotowanych przez 30 wielkopolskich lokalnych grup działania. O rozstrzygnięciach w zakresie konkursu dla LGD będziemy informować w pierwszym numerze biuletynu w 2024 roku, w tym wydaniu skupimy się jeszcze głównie na tym co udało się zrealizować w ramach PROW 2014-2020 oraz na bieżących wydarzeniach w kalendarzu imprez związanych z rozwojem obszarów wiejskich.

Zachęcam Państwa do zapoznania się z nowymi inwestycjami wodno-kanalizacyjnymi, które dzięki zwiększeniu limitu środków przewidzianych dla województwa wielkopolskiego udało się dofinansować w październiku 2023 roku. Prezentujemy również informacje na temat ostatniego w tej perspektywie finansowej naboru wniosków ogłoszonego przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego. Mowa tutaj o wsparciu

inwestycji gminnych typu „Zarządzanie zasobami wodnymi”. W październiku 2023 roku miałem również przyjemność podpisać umowę delegowania zadań Agencji Płatniczej na rzecz Samorządu Województwa Wielkopolskiego. To dokument, który uprawnia wielkopolski samorząd do wdrażania Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 i dysponowania budżetem około 90 milionów euro.

W czwartym tegorocznym wydaniu biuletynu „Nasza euroPROWincja” znajdą Państwo również przykłady ciekawych projektów dofinansowanych z PROW 2014-2020, które zostały rozliczone w ostatnim czasie, a także relacje z wyjazdów studyjnych zorganizowanych dla dzieci z niepełnosprawnościami oraz Targów Smaki Regionów 2023.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku 2024 życzę Państwu wiele energii do spełniania swoich planów i zamierzeń oraz wszelkich inicjatyw, które przyczyniają się do tego, że wielkopolska wieś pręźnie się rozwija.

Życzę przyjemnej lektury!

Wydawca:

Samorząd Województwa Wielkopolskiego
Al. Niepodległości 34
61-714 Poznań

Tekst i opracowanie:

Jednostka Regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel. 61 626 60 00
e-mail: ksow@umww.pl
www.wielkopolskie.ksow.pl, www.dprow.umww.pl

Opracowanie graficzne:

EGD Design
Andrzej Tokarski
www.grafikadlafirm.pl

Druk:

„SIL-VEG-DRUK” s.c.
J. Pawelak, D. Pełka, D. Śmich

REALIZACJA PROW

Dodatkowe środki na gospodarkę wodno-ściekową

We wrześniu 2023 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, na mocy którego zwiększył się limit środków dla beneficjentów PROW 2014-2020 inwestujących w gospodarkę wodno-ściekową. To dobra wiadomość dla ośmiu samorządów gminnych, które dzięki funduszom europejskim zrealizują długo wyczekiwane przez społeczność lokalne przedsięwzięcia.

Fot. UG Nekla

Dwie gminy z powiatu wrzesińskiego podpisały w październiku 2023 r. umowy na dofinansowanie inwestycji wodno-kanalizacyjnych. Środki przekazane zostały gminom Kołaczkowo i Nekla.

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 realnie wpływa na podnoszenie jakości życia mieszkańców wielkopolskich wsi. Duża część środków przeznaczona została na wsparcie inwestycji w gospodarkę wodno-ściekową. Cieszę się, że na ten cel udało się wygospodarować dodatkowe fundusze, co umożliwiło objęcie dofinansowaniem ośmiu nowych zadań. Łącznie na przedsięwzięcia wodno-kanalizacyjne do gmin i gminnych zakładów gospodarki komunalnej powędrowały środki w wysokości 312,5 miliona złotych – mówi wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski.

4 256 996 zł to kwota wsparcia, która przyznana została Miastu i Gminie Grabów nad Prosną (powiat ostrzeszowski). Dzięki środkom europejskim rozbudowana zostanie jedyna w gminie oczyszczalnia ścieków, znajdująca się w miejscowości Grabów Wójtostwo, zmodernizowana zostanie również sieć wodociągowa w miejscowości Chlewo. Oczyszczalnia powstała w 1996 roku, w 2009 roku zrealizowana została inwestycja rozbudowy tego obiektu. Po 14 latach miejsce to wymaga kolejnych nakładów pracy i dalszej rozbudowy.

Fundusze unijne w kwocie 853 589 zł trafiły do gminy Kołaczkowo (powiat wrzesiński). Przeznaczone zostaną na wybudowanie kanalizacji sanitarnej z przepompownią na

ul. Krakowskiej w Kołaczkowie oraz doposażenie hydroforni o agregat prądotwórczy w Gorzadzowie.

Gmina Olszówka (powiat kolski) pozyskała 3 567 800 zł na modernizację oczyszczalni ścieków w Olszówce, która położona jest w południowej części miejscowości przy drodze asfaltowej Olszówka – Umień. Oczyszczalnia powstała w 1998 roku w technologii Lemna, czyli technologii wykorzystującej rośliny wodne do oczyszczania ścieków. Zakres prac do wykonania po 25 letniej eksploatacji obiektu, poza niezbędną modernizacją oczyszczalni, obejmuje montaż instalacji fotowoltaicznej.

Środki europejskie o wartości 3 068 447 zł otrzymała Gmina Gołuchów w powiecie pleszewskim. Dzięki temu zrealizowana zostanie inwestycja budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Czechel, modernizacji stacji uzdatniania wody w miejscowości Kucharki oraz zaprojektowania i wykonania podziemnego zbiornika retencyjnego z systemem kanalizacji deszczowej w miejscowości Tursko.

Gminie Kobylin w powiecie krotoszyńskim przyznane zostały fundusze unijne w kwocie 3 515 522 zł z przeznaczeniem na rozbudowę systemu wodno-kanalizacyjnego na tere-

Fot. UG Olszówka.

Gmina Olszówka jest jednym z beneficjentów PROW 2014-2020, którzy inwestują w gospodarkę wodno-ściekową.

nie gminy. Projekt obejmuje przebudowę sieci wodociągowej oraz budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Łągiewniki, a także zakup lampy UV do dezynfekcji wody, do stacji uzdatniania wody w Długołęce.

W gminie Pępowo w powiecie gostyńskim również zrealizowane zostanie zadanie polegające na rozbudowie systemu wodno-kanalizacyjnego. Na ten cel przeznaczono wsparcie w kwocie 3 381 755 zł. Pieniądze zostaną wykorzystane na przebudowę sieci wodociągowej i budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Skoraszewice oraz na zakupie systemu ultrafiltracji do oczyszczania wody z płukania filtrów na stacji uzdatniania wody w miejscowości Krzyżanki.

Kolejnym beneficjentem PROW 2014-2020 z powiatu gostyńskiego jest gmina Pogorzela, która pozyskała 4 967 075 zł na przebudowę sieci wodociągowej i budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gumienice. Prace związane z ka-

nalizacją obejmują m.in. powstanie trzech przepompowni ścieków. Poza tym stacja uzdatniania w Małgowie zostanie doposażona w lampę UV do dezynfekcji wody.

Fundusze europejskie z PROW 2014-2020 trafią również do gminy Nekla w powiecie wrzesińskim. Zakres prac do wykonania jest szeroki i dotyczy budowy sieci kanalizacji sanitarnej na ul. Jana Woźniaka w Starczanowie, budowy sieci kanalizacji sanitarnej w Nekli na ulicach Gnieźnieńskiej, Sosnowej, Modrzewiowej, Jodłowej, Jaśminowej i Akacyjowej. Wykonana zostanie także budowa sieci wodociągowej w Stępcinie i przebudowa sieci wodociągowej na ul. Polnej i Średzkiej w Targowej Górcie. Gmina zakupi też agregaty do stacji uzdatniania wody w miejscowościach Podstolice, Targowa Górka oraz Stroszki.

Wszystkie dofinansowane inwestycje muszą zostać ukończone do połowy 2025 roku.

Fot. UG Pępowo.

Na liście dofinansowanych projektów dotyczących gospodarki wodno-ściekowej znalazła się Gmina Pogorzela w powiecie gostyńskim.

REALIZACJA PROW

Ostatni nabór wniosków w ramach PROW 2014-2020

Od 8 do 22 grudnia 2023 r. gminy będą mogły zawnioskować o środki z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na realizację inwestycji typu „Zarządzanie zasobami wodnymi”. Zadania mogą dotyczyć budowy lub przebudowy otwartych zbiorników retencyjnych, służących do gromadzenia wód opadowych lub roztopowych, wód gruntowych lub wód płynących.

25 października 2023 roku Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia naboru wniosków dla wielkopolskich gmin, które będą mogły aplikować o pomoc na realizację inwestycji typu „Zarządzanie zasobami wodnymi”. Wnioski będą przyjmowane w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu w terminie od 8 do 22 grudnia 2023 r. Limit środków przewidzianych na wsparcie tego typu przedsięwzięć w województwie wielkopolskim wynosi 7 047 168 euro, czyli około 32 miliony złotych. Pomoc przyznawana będzie w wysokości do 100% kosztów kwalifikowalnych operacji, jednak nie wyższej niż 500 000 zł. Inwestycje

mogą być realizowane na obszarze miejscowości liczących do 5000 mieszkańców. Dofinansowane zadania muszą dotyczyć budowy lub przebudowy otwartych zbiorników retencyjnych o powierzchni nieprzekraczającej 5000 m² oraz głębokości nieprzekraczającej 3 m albo budowy lub przebudowy takich zbiorników wraz z budową lub przebudową infrastruktury towarzyszącej niezbędnej do funkcjonowania takich zbiorników. Wykonanie zakresu rzeczowego operacji, w tym poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji oraz złożenie wniosku o płatność końcową powinno nastąpić nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 roku.

Fot. Paweł Władysław Piórcienniczak.

Na zdjęciu zbiornik Długoleka w gminie Kobylin (powiat krotoszyński).

90 milionów euro dla wielkopolskiej wsi

Wicemarszałkowie Województwa Wielkopolskiego Krzysztof Grabowski i Wojciech Jankowiak podpisali 19 października 2023 r. umowę delegowania zadań Agencji Płatniczej. Umowa dotyczy wdrażania Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Fot. A. Kapuściński.

Wicemarszałkowie województwa Krzysztof Grabowski i Wojciech Jankowiak podpisali 19 października 2023 r. umowę delegowania zadań. Dzięki niej wielkopolski samorząd będzie uczestniczył we wdrażaniu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego kończy realizację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Jednocześnie trwają prace związane z uruchomieniem środków nowej perspektywy finansowej. Mowa o około 90 milionach euro w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Fundusze te zostaną przeznaczone na scalanie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym, wsparcie infrastruktury na obszarach wiejskich, wdrażanie koncepcji inteligentnych wsi oraz dobrze już znaną inicjatywę LEADER. Ten ostatni obszar wsparcia realizowany będzie przy udziale 30 lokalnych grup działania. Grupy te opracowały swoje strategie, co ważne finansowane z kilku różnych funduszy, dzięki czemu pula środków do dyspozycji będzie odpowiednio wyższa.

Wdrażanie Planu Strategicznego WPR 2023-2027 za pośrednictwem Samorządu Województwa Wielkopolskiego jest możliwe dzięki umowie delegowania zadań Agencji Płatniczej. W skrócie chodzi o przekazanie uprawnień samorządowi

województwa przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do ogłaszania naborów, dokonywania oceny wniosków, podpisywania umów i rozliczenia projektów w nowej perspektywie finansowej. Dokument został podpisany 19 października 2023 r. przez wicemarszałków Krzysztofa Grabowskiego i Wojciecha Jankowiaka.

- Pierwsze nabory w ramach nowego rozdania środków unijnych powinny odbyć się już w 2024 roku. Na dalszy rozwój wielkopolskiej wsi przewidziano fundusze rządu 90 milionów euro. To pieniądze pochodzące z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Nie zapominajmy jednak, że do dyspozycji beneficjentów będzie także 50 milionów euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus - podkreśla wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski, odpowiedzialny za nadzór nad prawidłową realizacją PROW 2014-2020 oraz PS WPR 2023-2027 w województwie wielkopolskim.

DOBRE PRAKTYKI

Nowy skatepark w Bolewicach w gminie Miedzichowo

Dzięki funduszom z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w miejscowości Bolewice (gmina Miedzichowo, powiat nowotomyski) powstał nowoczesny obiekt, na którym mieszkańcy mogą realizować swoje sportowe pasje.

Bolewice to licząca niespełna dwa tysiące mieszkańców miejscowość położona w zachodniej części województwa wielkopolskiego, słynąca z lokalnej odmiany sosny, tzw. sosny bolewickiej. Od niedawna miejscowość ta może kojarzyć się również ze sportem i rekreacją. To za sprawą wybudowanego przy wsparciu środków Unii Europejskiej skateparku. Pomysłodawcą przedsięwzięcia jest Stowarzyszenie Uśmiech Pokoleń, które złożyło stosowny wniosek w siedzibie Lokalnej Grupy Działania KOLD. Skatepark znajduje się na terenie boiska sportowego i składa się z następujących urządzeń, umożliwiających wykonanie bardzo widowiskowych ewolucji: bank ramp, funbox z disaster boxem i poręczą, quarter pipe, grindnbox fala, dwóch dodatkowych grindboxów i poręczy prostej. Wokół obiektu posiana została trawa i zamontowane elementy małej architektury, takie jak ławki, kosze na śmieci oraz regulamin. Uroczyste otwarcie skateparku odbyło się 16 lipca 2023 r. Towarzyszyły mu pokazy jazdy na deskorolce,

nie brakowało też słodkiego poczęstunku. Wszystkie atrakcje były całkowicie bezpłatne.

- Mamy teraz miejsce wypoczynku i zabawy z prawdziwego zdarzenia! Bardzo się z tego powodu cieszymy i jest nam niezmiernie miło, że stowarzyszenie i władze urzędu myślą o naszej miejscowości. Bolewice tworzy coraz większa, lokalna społeczność, przybywa tutaj coraz więcej ludzi z miasta i dzięki takim działaniom nasza młodzież ma nowe miejsce do spędzania wolnego czasu – przyznaje jedna z mieszkanki Bolewic.

Przy wsparciu funduszy unijnych w ramach PROW 2014-2020, w województwie wielkopolskim powstało już 13 skateparków, m.in. w miejscowości Rychtal w powiecie kępińskim, w Zacharzynie w gminie Chodzież, czy w Koziegłowach w gminie Czerwonak (powiat poznański).

Fot. Dominika Kapalka.

Podczas otwarcia skateparku w Bolewicach odbyły się pokazy ewolucji na deskorolce.

Restauracja „Jabłona” – ciekawe miejsce na kulinarnej mapie Wielkopolski

Właściciel obiektu pozyskał dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Skorzystał ze środków przewidzianych na wsparcie przedsiębiorców w zakresie rozwoju działalności gospodarczej. Fundusze zostały przekazane w ramach realizacji inicjatywy LEADER na obszarze funkcjonowania LGD Stowarzyszenia „Unia Nadwarciańska”.

Historia położonej nad brzegiem Jeziora Powidzkiego Restauracji „Jabłona” sięga początków XX wieku. Budynek restauracji powstał jako część wielkiego i ambitnego zamierzenia jakim było tzw. Uzdrowisko Powidz. To przedsięwzięcie w skali, którą można tylko porównać do największych miejsc zdrojowych ówczesnej Polski. Nazwa restauracji nie pochodzi od jabłoni, której próżno by szukać wśród licznych drzew otaczających budynek. To także tradycja. Ta restauracja oficjalnie nazywała się różnie, ale od zawsze była to „Jabłona” bądź „Dołek”. „Jabłona” od nazwiska przedwojennego właściciela restauracji i kawiarni uzdrowiska - W. Jabłońskiego. „Dołek” ze względu na ukształtowanie okolicznego terenu. Właściciel restauracji prowadzi tradycyjną polską kuchnię, serwując przede wszystkim regionalne potrawy. Ze szczególną uwagą traktuje się tutaj dania rybne, które tworzą wyborne kompozycje smakowe. Restauracja zajmuje się kompleksową obsługą uroczystości weselnych, imprez okolicznościowych, spotkań biznesowych, bankietów.

Budynek restauracji przeszedł w ostatnim czasie rozbudowę. To dzięki funduszom unijnym w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 przewidzianych na wdrażanie strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Dofinansowanie na kwotę 226 539 zł umożliwiło stworzenie ogrodu zimowego z widokiem na jezioro. Realizacji tej inwestycji przyświecało m.in. stworzenie nowych miejsc pracy dla osób z dwóch grup defaworyzowanych (powyżej 50 roku życia oraz pomiędzy 16 a 34 rokiem życia). Ogród zrealizowany został w systemie Flandria Aluminium wariant Residence – płaskie dachy ze szkieletem aluminiowym. Przestrzeń pomiędzy profilami konstrukcji pozwoliła na schowanie kabli elektrycznych, ogrzewania, klimatyzacji lub oświetlenia. Obiekt ma instalację elektrometryczną oraz wentylację z klimatyzacją.

Źródło: Archiwum beneficjenta.

Dzięki dofinansowaniu z PROW 2014-2020 Restauracja „Jabłona” w Powidzu zyskała piękny ogród zimowy.

WYDARZENIA

Samorząd województwa wspiera osoby z niepełnosprawnościami

3 i 5 października 2023 roku odbyły się wyjazdy studyjne, do udziału w których zaproszeni zostali uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 2 im. plutonu Głuchoniemych AK w Kaliszu. W ramach wyjazdów zorganizowano warsztaty fotograficzne oraz zajęcia z produkcji naturalnych kosmetyków.

Fot. A. Kapuściński.

Jednym z zadań dla uczestników warsztatów fotograficznych było ułożenie historii z ośmiu wybranych prac z więziennej sesji zdjęciowej.

Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zakładają włączenie społeczne osób z tzw. grup defaworyzowanych. Najczęściej są to osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach, ale w dużej mierze problem wykluczenia społecznego dotyka również osoby z niepełnosprawnościami. Szansą na poprawę sytuacji takich osób są Fundusze Europejskie, które umożliwiają realizację przedsięwzięć aktywizujących osoby z grup defaworyzowanych.

- Realizując całe spektrum inicjatyw służących obszarom wiejskim województwa wielkopolskiego, nie zapominamy o tych, którzy wymagają szczególnego wsparcia. Mowa tutaj o osobach z niepełnosprawnościami. Samorząd Województwa Wielkopolskiego w ramach zadań Jednostki Regionalnej Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich przygotował wyjazdy studyjne dla dzieci i młodzieży ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 2 im. plutonu

Głuchoniemych AK w Kaliszu. Staraliśmy się stworzyć atrakcyjną ofertę, jak najlepiej dostosowaną do potrzeb uczniów tej szkoły – mówi pomysłodawca przedsięwzięcia, wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

Młodzież kaliskiej szkoły to osoby dotknięte nie tylko wadami słuchu, ale również osoby będące w spektrum autyzmu. Wymagają specjalnego programu nauczania, uwzględniającego ich specyficzne potrzeby. Uczniowie ośrodka biorący udział w wyjazdach studyjnych kształcą się w kierunku techniki fotografii i multimedialności. W związku z tym, tematyka tych wyjazdów została w dużej mierze oparta o kwestie związane z fotografią. Młodzież wzięła udział w warsztatach fotograficznych pod okiem gnieźnieńskiego fotografa Waldemara Stube, którego charyzma pozwoliła otworzyć się uczestnikom na nową wiedzę i z ciekawością spojrzeć na sztukę, jaką jest fotografia. Uczniowie opowiadali o swoich pasjach i zaintereso-

sowaniach, które poza fotografią skupiały się wokół muzyki, filmu i literatury.

- *W zawodzie fotografa bardzo ważne jest, aby rozwijać swoje horyzonty, interesować się szeroko pojętą sztuką, czerpać inspirację z obrazów filmowych lub scen literackich* – mówił do uczestników warsztatów Waldemar Stube.

Uczniowie mieli za zadanie przeanalizować sesję zdjęciową wykonaną przez fotografa w więzieniu, wybrać najlepsze zdjęcia i ułożyć je w jedną, spójną historię. Mogli również obejrzeć prace najlepszych na świecie artystów fotografii nagrodzone w konkursie World Press Foto i podzielić się swoimi wrażeniami. Następnie każdy z uczestników otrzymał karteczkę z hasłem, które miało być motywem przewodnim zdjęcia do wykonania w otoczeniu malowniczo położonego Wigwamu w Russocicach (gm. Władysławów). Drugie zdjęcie, które miała wykonać młodzież to portret lub autoportret. Prace zostały ocenione przez wymagające jury, czyli samych uczestników warsztatów, którzy dość zgodnie wyłonili najlepsze zdjęcia. Każdy z uczniów otrzymał pamiątkowy certyfikat potwierdzający udział w warsztatach.

Uczestnicy wyjazdu udali się następnie do Krwon w gminie Brudzew, gdzie mieści się siedziba Turkowskiej Unii Rozwo-

ju T.U.R., jednej z 28 wielkopolskich lokalnych grup działania, wdrażających strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach PROW 2014-2020. W siedzibie LGD funkcjonuje Inkubator Przetwórstwa Lokalnego, w którym odbyły się zajęcia z wyrobu naturalnych kosmetyków. Prezes stowarzyszenia Magdalena Ciołek opowiedziała o jego działalności oraz o budynku, w którym wcześniej mieściła się szkoła podstawowa, a obecnie znajduje się przestrzeń wspierająca aktywność lokalną mieszkańców. Młodzież, pod okiem pracowników LGD, przeniosła się w pachnący świat kosmetyków i własnoręcznie wykonała nawilżające mydło, kulę do kąpeli oraz różne smarowidła do ciała. Każdy z uczestników zabrał do domu zrobione produkty, ale i nowe umiejętności.

- *Przedsięwzięcie współfinansowane jest ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i miało na celu aktywizację osób z niepełnosprawnościami, ułatwiającą ich wchodzenie na rynek pracy. To pierwsza z cyklu inicjatyw skierowanych do osób z niepełnosprawnościami. Kolejne zadania tego typu zaplanowane zostały na lata 2024 i 2025* – mówi Izabela Mroczek, Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

Fot. A. Kapuściński.

Warsztaty wytwarzania naturalnych kosmetyków w Inkubatorze Przetwórstwa Lokalnego w Krwonach.

WYDARZENIA

Lokalnie i tradycyjnie, czyli smacznie

Na przełomie września i października 2023 roku, odbyła się kolejna edycja targów Smaki Regionów. To jedno z największych w kraju wydarzeń wystawienniczych, których tematyką są przysmaki z różnych zakątków Polski. Nie zabrakło atrakcji dla osób w każdym wieku. Impreza była też okazją do nagrodzenia najlepszych produktów i potraw Medalami Targów Smaki Regionów oraz Pełtami Kulinarными.

Fot. A. Kapuściński.

Targi Smaki Regionów w 2023 roku odwiedziło niemal 31 000 osób.

W związku z targami, do stolicy Wielkopolski co roku przyjeżdżają producenci najsmaczniejszych wyrobów kulinarnych w kraju, reprezentujących niemal wszystkie województwa. Skład tych produktów cechuje najwyższa jakość, przywiązanie do tradycji oraz lokalne pochodzenie składników. Na targach Smaki Regionów, można posmakować mięs i wędlin, serów, miodów, przetworów z owoców i warzyw, ryb, nabiału, pieczywa, wyrobów cukierniczych, a także piwa, wina i nalewek. W tym roku na zwiedzających czekały setki wystawców, oferujących degustację i możliwość zakupu przeróżnych specjałów. Ważnym punktem imprezy była scena kulinarna, na której miały miejsce m.in. pokazy gotowania. Gościem specjalnym targów był Laurentiu „Lorek” Zediu, laureat programu MasterChef Polska. Szef kuchni zaprezentował wiele przepisów, które nie tylko mogły zainspirować uczestników do stworzenia czegoś pysznego, ale także pokazały jak można gotować i nie marnować przy tym żywności. Dodatkowo Lorek zdradził swoim widzom kulinarne sztuczki ułatwiające obróbkę oraz wydobywanie jak najlepszego smaku z produktów. 29 września 2023 roku szef Lorek stworzył pokazy kulinarne dla uczniów szkół gastronomicznych z całej Wielkopolski – Piły, Rawicza, Brzostowa (gm. Miasteczko Krajeńskie), Krotoszyna, Ostrzeszowa, Kępna, Kalisza, Liskowa, Wrześni, Nietążkowa (gm. Śmigiel) oraz Poznania. Tego dnia Smaki Regionów odwiedziło

ponad 600 uczniów i uczennic wraz z opiekunami. Podczas pokazu Laurentiu „Lorek” Zediu, zaprezentował dania m.in. z wykorzystaniem żywności zagrożonej marnotrawstwem. Po raz pierwszy odbyła się Bitwa Małych Mobilnych Kuchni Warsztatowych, w której gotowanie promujące niemarnowanie jedzenia zaprezentowały wielkopolskie banki żywności. W kulinarne szranki stanęły: Wielkopolski Bank Żywności z Poznania, Bank Żywności w Koninie oraz Bank Żywności w Pile.

- Pokazy kulinarne oraz zmagania banków żywności były wynikiem realizacji przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego „Programu ograniczania marnotrawstwa i strat żywności w Wielkopolsce na lata 2021-2025”. Dotychczas na walkę z ograniczeniem marnowania żywności przeznaczono z budżetu Samorządu Województwa Wielkopolskiego blisko 3 miliony złotych – podkreśla wicemarszałek Krzysztof Grabowski, odpowiedzialny za realizację tego programu. Najmłodszy uczestnicy wydarzenia mogli spróbować swoich sił w warsztatach kulinarnych. Dzieci wcieliły się w rolę małych piekarzy i osobiście sprawdziły jak powstaje pieczywo. W strefie Polskiej Ekologii odbywały się warsztaty „Polskie Smaki”. Uczestnicy targów dzięki małej tłoczni mogli zobaczyć jak powstaje sok, a także wziąć udział w interaktywnych zabawach z wykorzystaniem owoców i warzyw.

Fot. A. Kapuściński.

Marszałek Marek Woźniak podczas otwarcia targów Smaki Regionów 2023.

W sobotę, 30 września 2023 roku na scenie głównej odbyło się wręczenie Medali Targów Smaki Regionów. Nagrody wręczyli Marek Woźniak - Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Filip Bittner - wiceprezes zarządu Grupy MTP oraz Izabella Byszewska - prezes zarządu Polskiej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego. Wśród laureatów znalazły się Spółdzielnia Mleczarska Września, która otrzymała medal za Masło Wrzesińskie oraz Zakład Produkcji Spożywczej

i Handlu Frąckowiak Sp. z o.o., za Wielkopolski ser smażony. Wielkopolskie produkty zdobyły również dwa wyróżnienia: Olej rzepakowy tłoczony na zimno wytwarzany przez przedsiębiorstwo Oleje Trawińscy Sp. z o.o. sp.k. oraz Miód lipowy od Miody Suszka Adrian Suszka.

Podczas trwania Targów Smaki Regionów uhonorowano finalistów ogólnopolskiego konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów” organizowanego przez Polską Izbę Produktu Regionalnego i Lokalnego we współpracy z samorządami województw. Najwyższe wyróżnienia w postaci Pereł za produkt lokalny oraz danie regionalne zostały wręczone m.in. wystawcom z województwa wielkopolskiego. Wśród nagrodzonych produktów znalazły się: Gęszina pieczona autorstwa firmy „Smak Tradycji” Irena Olejniczak, Naturalny serek śmietankowy z Buku od „Levant Foods” Zakład Mleczarski w Buku, Masło ekstra produkowane przez Okręgową Spółdzielnię Mleczarską w Jarocinie, Szparagi konserwowe całe z Przedsiębiorstwa Produkcji Spożywczej „Frykas” sp. z o.o., Auflauf – omlęt ucierany z cukrem i owocami zapiekany w piecu od KGW w Orpiszewie (gm. Krotoszyn), Syrop z kwiatu czarnego bzu – Hyćka produkowany przez Blus Marcin Sadowski Restauracji Hyćka. Perła za danie kulinarne trafiła do KGW „Grupa dla Rybna Wielkiego” (gm. Kiszkowo) za Pырczankę z wędzonką.

Źródło: SM Września.

Medal Targów Smaki Regionów powędrował w tym roku m.in. do Spółdzielni Mleczarskiej Września, która została nagrodzona za Masło Wrzesińskie.

Paszteciki z grzybami w kruchym cieście

Na wigilijnym stole królują potrawy przygotowane na bazie ryb i grzybów. Tym razem zachęcamy Państwa do skorzystania z przepisu autorstwa Zofii Zawistowskiej, pochodzącego z jej książki „Potrawy wigilijne” wydanej w latach 70 XX wieku. Kruche paszteciki z grzybami nadają się na przekąskę i jako smakowity dodatek do zup, np. barszczu.

Źródło: bezzamel.se.pl

SKŁADNIKI:

- 30 dag mąki
- 15 dag masła
- 1 żółtko
- 2-3 łyżki gęstej śmietany
- 10 dag suszonych grzybów
- 15 dag cebuli
- 4 łyżki oliwy
- 1 łyżka tartej bułki
- 2 jaja ugotowane na twardo
- 1 surowe żółtko
- sól, pieprz

PRZYGOTOWANIE:

Grzyby umyć, zalać chłodną, przegotowaną wodą, pozostawić na kilka godzin, następnie ugotować w tej samej wodzie, w której się moczyły. Ugotowane grzyby odcedzić, pokroić w drobną kostkę. Cebulę obrać, opłukać, pokroić w drobną kostkę, osolić, wsypać na suchą patelnię, ogrzewać mieszając. Gdy cebula zmięknie i zacznie żółknąć, dodać tłuszcz, lekko zarumienić. Do zrumienionej cebuli dodać grzyby, wymieszać, chwilę poddusić, podlać wywarem z grzybów, dodać tartą bułkę, dusić kilka minut, odstawić, wymieszać z surowym żółtkiem, dodać roztarte widelcem jaja ugotowane na twardo, przyprawić do smaku solą i pieprzem. Ostudzić. Mąkę prze-

siać, dodać masło, oprószyć solą. Starannie posiekać nożem tak, aby powstały jak najdrobniejsze grudki masła otoczone mąką. Wówczas dodać żółtko i śmietanę, wyrobić ciasto nożem i szybko zagnieść ręką. Gotowe ciasto włożyć do miseczki, przykryć, wstawić do lodówki lub chłodnej spizarni na około pół godziny. Ciasto cienko rozwałkować, kroić w kwadraty o boku około 5 cm. Na kwadraty nakładać grzybowe nadzienie, zlepić boki. Uformowane pierożki (lub inne dowolne kształty) układać na blasze posmarowanej tłuszczem. Napełnioną blachę wstawić do nagrzanego do 180 stopni piekarnika, upiec rumieniąc na jasnożółty kolor. Podawać do barszczu lub do rosółu z ryby.

Jednostka Regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel. 61 626 60 00, e-mail: ksow@umww.pl
www.wielkopolskie.ksow.pl, www.dprow.umww.pl

———— PUBLIKACJA BEZPŁATNA ————

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Institucja Zarządzająca PROW 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Operacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.